تفاوت بحث لایتناهی با بحث اطلاق مقسمی و قسمی

شاگرد: به تعبیر کلاسیک، اختلافی که بین دو حکیم بود، چنین بود: خداوند لا بشرط است و ای بشرط لا، با این بیان، می‌خواهید بفرمایید همان لا بشرط است؟ حدّه أن لا حدّ له، تعبیر تسامحی و غیر دقیقی است. عده‌ای قائل هستند که این تعبیر دقیقی است اما عده‌ای می‌گویند لا حدّ مطلق است. یعنی قسیم موجودات دیگر نیست. آیا منظور شما همین اختلاف است؟

استاد: آن بحثی است که وقتی ما می‌گوییم وجودی ای کمالی مطلق است، منظور ما از این مطلق، لا بشرط قسمی است؟ ای لا بشرط مقسمی است؟ این یک جور فضای بحث است. در تشکیک مراتب، مرتبه‌ی عالیه بشرط لا می‌شود، کل مراتب جامع همه‌ی اینها می‌شود و لا بشرط می‌شود. ولی لا بشرط مقسمی، جور دیگری است. چون قید لا بشرط قسمی، اطلاق است اما قید لا بشرط مقسمی، اطلاق نیست. این بحثی بود که شاید بیان شما ناظر به همین بود. آن یک بحثی است. یک وقتی هم عرض کردم فضای بحثی لوازمی دارد که خیلی هم لطیف است. این‌که می‌گوییم خدای متعال مطلق است، یعنی اطلاق قید او است یا نه، مطلق است حتی از قید اطلاق؟

شاگرد: این‌که فرمودید، همین دومی است؟

استاد: خیر؛ مقصود بنده این نبود.

بازبینی #1
ایجاد شده 24 ژوئیه 2024 13:57:45 توسط ... .
به روزرسانی شده 24 ژوئیه 2024 13:57:56 توسط ... .